

CLAIMS RESOLUTION TRIBUNAL
בית הדין לבוררות בנושא החשבונות הרדומים בשוויץ – CRT

להתייחסות בלבד - הנוסח האנגלי הינו הקובע

בעניין ההתדיינות המשפטית לגבי נכסי קורבנות השואה
תיק מס' CV96-4849

מענק מאושר

לתובעות (שם חסוי 1) ו (שם חסוי 2)

בעניין חשבונו של Edouard Fain

מס' תביעות: 001628/AX; 209361/AX

גובה המענק: 49,375.00 פרנקים שווייצריים

מענק מאושר זה מתבסס על תביעתה של (שם חסוי 1), מבית (שם חסוי), (להלן "התובעת (שם חסוי 1)") ועל תביעתה של (שם חסוי 2), מבית (שם חסוי), (להלן "התובעת (שם חסוי 2)") (להלן ביחד "התובעות") לחשבון שפורסם על שם Edouard Fain (להלן "בעל החשבון") בסניף ג'נבה של בנק [שם הבנק חסוי] (להלן "הבנק").

כל המענקים מתפרסמים. במידה שהתובע דרש חיסיון לגבי תביעתו, כמו במקרה דנן, שם התובע, שמות קרובי משפחתו, להוציא את שם בעל החשבון, ושמו של הבנק נשמרים חיסויים.

מידע שהוגש על ידי התובעות

התובעת (שם חסוי 1)

התובעת (שם חסוי 1) הגישה טופס תביעה בו זיהתה את בעל החשבון כחמה של אמה, Edouard Fain, שהיה אביו של בעלה הראשון של אם התובעת. התובעת (שם חסוי 1) ציינה ש-Edouard Fain, אשר היה יהודי, היה איש עסקים בתחום העצים וכמו כן בבעלותו היה מפעל ללכני נשים ממשי, בריגה, לטויה, ביחד עם בנו (שם חסוי). התובעת (שם חסוי 1) הוסיפה ש-Edouard ו- (שם חסוי) מכרו את רוב נכסיהם לפני הכיבוש הרוסי של לטויה והפקידו אותם בבנק שווייצרי. כמו כן, התובעת (שם חסוי 1) ציינה ש- (שם חסוי) נשא לאמה בריגה ב-1938. התובעת (שם חסוי 1) ציינה ש- (שם חסוי 1) היה בנסיעת עסקים כאשר פרצה מלחמת העולם השנייה, אבל נרצח קרוב לביתו כאשר חזר על מנת להציל את אישתו, אם התובעת, ואת שני ילדיהם, (שם חסוי) ו- (שם חסוי). התובעת (שם חסוי 1) הוסיפה ש-Edouard Fain, אישתו, בתו ונכדתו, נספו בגטו ריגה. כמו כן, התובעת (שם חסוי 1) ציינה ש- (שם חסוי) ו- (שם חסוי) נספו בזמן מלחמת העולם השנייה, אבל אם התובעת שרדה ונשאה לאב התובעת, (שם חסוי) אחרי המלחמה. התובעת (שם חסוי 1) ציינה שאמה היתה היחידה במשפחת (שם חסוי) אשר שרדה את מלחמת העולם השנייה.

בניסיון לאתר חשבונות בבעלות משפחת (שם חסוי), התובעת (שם חסוי 1) ואמה נפגשו עם נציג שווייצרי בטורונטו, קנדה, ב-1985. הנציג אמר להן שללא מס' חשבון יהיה זה בלתי אפשרי לזהות שום חשבון שהיה בבעלות Edouard Fain (שם חסוי). כביסוס לתביעתה, התובעת (שם חסוי 1) הגישה מסמך שהוצא על ידי שלטונות לטויה, בו צוין

שאם התובעת, (שם חסוי), היתה נשואה בעבר ל- (שם חסוי); תעודת הלידה של (שם חסוי), המראה שהוריו היו (שם חסוי) ו- (שם חסוי 1); ותעודת הפטירה של אם התובעת. התובעת (שם חסוי 1) ציינה כי נולדה ב- 21 ביוני 1950 בריגה.

התובעת (שם חסוי 1) הגישה טופס תביעה ל- ATAG Ernst & Young ב- 1998 בו תבעה את זכותה לחשבון בנק שוויצרי על שם Harry Fain¹.

התובעת (שם חסוי 2)

התובעת (שם חסוי 2) הגישה טופס תביעה בו זיהתה את בעל החשבון כדוד סב שלה צמד אמה, Edouard Fain, אשר נולד ב- Lutum, לטויה. התובעת (שם חסוי 2) ציינה ש- Edouard Fain, אשר היה יהודי, היה בעל של עסק לעיבוד עורות ביחד עם אחיו, סבה של התובעת (שם חסוי 2), (שם חסוי). התובעת (שם חסוי 2) הוסיפה שמשפחתה נהלה עסקים בשוויץ ושדודה, (שם חסוי), בנו של Edouard Fain, היה בוגר בית ספר לרפואה בלוצרן, שוויץ. כמו כן, התובעת (שם חסוי 2) ציינה שסביה, שהיו יהודים, נרצחו על ידי הנאצים ב- 1942 בגטו ריגה, וש- Edouard Fain, נעצר על ידי הנאצים ב- 1941. התובעת (שם חסוי 2) ציינה ש- Edouard Fain נספה בין 1941 ו- 1943. התובעת (שם חסוי 2) ציינה שהיא היחידה במשפחת (שם חסוי) אשר עדיין בחיים. כביסוס לתביעתה, התובעת (שם חסוי 2) הגישה את תעודת הלידה שלה, בה צוין שהיא בתה של (שם חסוי), מבית (שם חסוי). התובעת (שם חסוי 2) ציינה כי נולדה ב- 6 בינואר 1926 בריגה.

התובעת (שם חסוי 2) הגישה לבית המשפט שאלון ראשוני ב- 1999 בו תבעה את זכותה לחשבון בנק שוויצרי על שם סבה מצד אמה, (שם חסוי 2)².

מידע זמין ברשומות הבנק

רשומות הבנק כוללות דפי חשבון, רשימת חשבונות לשימוש פנימי ותדפיס ממאגר המידע של הבנק. לפי רשומות אלה, בעל החשבון היה Edouard Fain (Faïn). ברשומות הבנק לא צוין מקום מגוריו של בעל החשבון. לפי רשומות הבנק, לבעל החשבון היה חשבון מסוג בלתי ידוע. תאריך פתיחתו אינו מופיע. רשומות הבנק מראות בנוסף שהחשבון הועבר לחשבון מושהה, המיועד לחשבונות רדומים, ב- 20 בדצמבר 1950. שווי החשבון ביום העברתו היה 32.50 פרנקים שוויצרים.

רשומות הבנק לא מראות מתי נסגר החשבון. המבקרים שחקרו את הבנק הזה כדי לזהות חשבונות בבעלות קורבנות רדיפות הנאצים, לפי ההוראות שקבלו מהוועדה העצמאית של אישי ציבור (Independent Committee of Eminent Persons, להלן "ICEP") לא מצאו את החשבון הזה במערכת של החשבונות הפתוחים של הבנק, ועל כן הניחו שהחשבון נסגר. מבקרים אלה ציינו שלא מצאו עדות לפעילות בחשבון האמור לאחר 1945.

אין הוכחות ברשומות הבנק כי בעל החשבון או יורשיו סגרו את החשבון וקבלו את היתרה.

¹ ה- CRT לא איתר אף חשבון על שם קרוב משפחה של התובעת (שם חסוי 1), בבסיס הנתונים של קורות החשבונות שהוכן בעקבות החקירה של הוועדה העצמאית של אישי ציבור (Independent Committee of Eminent Persons, להלן "ICEP") לזיהוי חשבונות בבעלות בעלי חשבונות שבאופן קרוב לוודאי או אפשרי היו קורבנות של רדיפות הנאצים, כמוגדר בסדרי הדין החלים על הליך יישוב התביעות, כפי שתוקנו, (להלן "סדרי הדין"). תשומת לב התובעת לכך כי ה- CRT ימשיך ויחקור בנוגע לתביעתה כדי לקבוע אם קיימת אפשרות למענק בהתבסס על המידע שהוגש על ידי התובעת או על מידע ממקורות נוספים.

² ה- CRT לא איתר אף חשבון על שם קרוב משפחה של התובעת (שם חסוי 2), בבסיס הנתונים של קורות החשבונות שהוכן בעקבות החקירה של הוועדה העצמאית של אישי ציבור (Independent Committee of Eminent Persons, להלן "ICEP") לזיהוי חשבונות בבעלות בעלי חשבונות שבאופן קרוב לוודאי או אפשרי היו קורבנות של רדיפות הנאצים, כמוגדר בסדרי הדין החלים על הליך יישוב התביעות, כפי שתוקנו, (להלן "סדרי הדין"). תשומת לב התובעת לכך כי ה- CRT ימשיך ויחקור בנוגע לתביעתה כדי לקבוע אם קיימת אפשרות למענק בהתבסס על המידע שהוגש על ידי התובעת או על מידע ממקורות נוספים.

בדיקת ה - CRT

אחד תביעות

בהתאם לסעיף 37(1) של סדרי הדין החלים על הליך יישוב התביעות, כפי שתוקנו, (להלן "סדרי הדין"), ניתן לאחד תביעות לגבי אותו חשבון או לגבי חשבונות קשורים בהליך אחד על פי שיקול הדעת של ה-CRT. במקרה הנוכחי, ה-CRT קובע כי יש לאחד את שתי התביעות של התובעות בהליך אחד.

זיהוי בעל החשבון

שמו של חמה של אם התובעת (שם חסוי 1) ושמו של דוד הסב של התובעת (שם חסוי 2) זהים לשם שפורסם לגבי בעל החשבון. ה-CRT מציין שרשומות הבנק לא כוללות שום מידע ספציפי לגבי בעל החשבון מלבד שמו.

ה-CRT מציין שהשם Edouard Fain מופיע פעם אחת בלבד ברשימה שפורסמה בפרוואר 2001 ובה מופיעים החשבונות שלגביהם ICEP קבעה שהם שייכים באופן קרוב לוודאי או אפשרי לקורבנות רדיפות הנאצים (להלן "רשימת ICEP").

ה-CRT מציין שקרוב משפחתה של התובעת (שם חסוי 1) וקרוב משפחתה של התובעת (שם חסוי 2) אינם אותו אדם. למרות זאת, מכוון שהתובעות זיהו את כל המידע שפורסם לגבי בעל החשבון, הכלול ברשומות הבנק; מכוון שהמידע שהוגש על ידי כל אחד מן התובעות תומך ולא סותר כלל את המידע הכלול ברשומות הבנק; מכוון שאין מידע נוסף ברשומות הבנק שהיה מאפשר ל-CRT לקבוע את זהות בעל החשבון; ומכוון שלא שהוגשו תביעות נוספות לחשבון זה, הכרעתו של ה-CRT היא התובעת (שם חסוי 1) והתובעת (שם חסוי 2) זיהו באופן סביר את בעל החשבון.

מעמד של בעל החשבון כקורבן של רדיפות הנאצים

התובעות הוכיחו באופן סביר שבעל החשבון היה קורבן של רדיפות הנאצים. התובעת (שם חסוי 1) ציינה שחמה של אמה היה יהודי ונספחה בגטו ריגה. התובעת (שם חסוי 2) ציינה שדוד הסב שלה נעצר על ידי הנאצים ונספה בין 1941 ו-1943.

הקשר המשפחתי של התובעות עם בעל החשבון

התובעות הוכיחו באופן סביר שבעל החשבון היה קרוב משפחתן כאשר מסרו מידע ספציפי המוכיח שבעל החשבון היה חמה של אם התובעת (שם חסוי 1) ודוד הסב של התובעת (שם חסוי 2). ה-CRT מציין שהתובעת (שם חסוי 1) הגישה מסמך שהוצא על ידי שלטונות לטויה, בו צוין שאמה היתה נשואה בעבר ל- (שם חסוי), ואת תעודת הלידה של אחיה למחצה, (שם חסוי), ושהתובעת (שם חסוי 2) הגישה תמצית של תעודת הלידה שלה, בה צוין שהיא בתה של (שם חסוי), מבית (שם חסוי). מסמכים אלה מאמתים באופן בלתי תלוי שלקרוב משפחת התובעות היה אותו שם משפחה כמו לבעל החשבון³. אין כל מידע לפיו לבעל החשבון יורשים נוספים בחיים.

בעניין תשלום יתרת החשבון

³ ה-CRT מציין שבמסמכים שהוגשו של ידי התובעות, השם של קרוב משפחתה של התובעת (שם חסוי 1) נכתב כ-"Faina", והשם של קרוב משפחתה של התובעת (שם חסוי 2) נכתב כ-"Faine", אולם ברשומות הבנק שמו של בעל החשבון נרשם כ-"Fain" או "Fain". בו זמנית, ה-CRT מציין שהבדלי כתיב כאלה נובעים מן העובדה שבארצות מזרח אירופה לשמות משפחה יש צורות כתיב שונות, תלוי באם מדובר בזכר ובנקבה. כמו כן, ישנם הבדלים לא משמעותיים בגלל תעתק השמות מקירילית לאותיות בלטינית.

רשומות הבנק מראות שהחשבון הועבר לחשבון מושהה ב- 20 בדצמבר 1950 ושנסגר בתאריך בלתי ידוע. מכוון שקרובי משפחתן של התובעת (שם חסוי 1) ושל התובעת (שם חסוי 2) נספו בשואה; מכוון שאין ראיה שהיתרה בחשבון שולמה לבעל החשבון ואין ראיה לתאריך סגירת החשבון; מכוון שבעל החשבון או יורשיו לא יכלו לקבל מידע מן הבנק אודות החשבון לאחר מלחמת העולם השנייה בשל הנוהג בבנקים השוויצרים להימנע מלמסור מידע או למסור מידע שגוי בנוגע לחשבון בתגובה לבקשת מידע על ידי בעלי חשבונות, זאת בשל חשש מחבות כפולה; ומכוון שניתן ליישם את חזקות (ח), (ט) ו- (י) שבסעיף 28 של סדרי הדין (ראה נספח א'), הכרעתו של ה- CRT היא כי סביר שהיתרה בחשבון לא נתקבלה על ידי בעל החשבון או יורשיו. בהתבסס על התקדימים וסדרי הדין, מפעיל ה- CRT מספר הנחות על מנת לקבוע אם בעלי החשבונות או יורשיהם קבלו את היתרה שבחשבונות.

הבסיס למענק

ה- CRT קבע כי ראוי לפסוק מענק לטובת התובעות. ראשית, התביעות הנן קבילות בהתאם לקריטריונים המפורטים בסעיף 18 של סדרי הדין. שנית, התובעת (שם חסוי 1) הוכיחה כי סביר שבעל החשבון היה חמה של אמה והתובעת (שם חסוי 2) הוכיחה כי סביר שבעל החשבון היה דוד הסב שלה, וקירבה זו מצדיקה את המענק. שלישית, ה- CRT קבע כי סביר שבעל החשבון או יורשיו לא קבלו בעבר את היתרה שבחשבון הנדון.

סכום המענק

במקרה הנוכחי, לבעל החשבון היה חשבון מסוג בלתי ידוע. רשומות הבנק מראות שב- 20 בדצמבר 1950 היתרה בחשבון היתה 32.50 פרנקים שוויצרים. בהתאם לסעיף 31(1) של סדרי הדין, לסכום זה יש להוסיף 90.00 פרנקים שוויצרים, המשקפים עמלות בנק מקובלות בהן החשבון חויב בין 1945 ו- 1950. לכן, הסכום המעודכן של החשבון הנדון הוא 122.50 פרנקים שוויצרים. בהתאם לסעיף 29 של סדרי הדין, כאשר הסכום בחשבון אינו מגיע ל- 3,950.00 פרנקים שוויצרים, ובהעדר הוכחה נגדית, הסכום בחשבון ייקבע ל- 3,950.00 פרנקים שוויצרים. השווי הנוכחי של סכום המענק נקבע על ידי הכפלת הסכום כפי שנקבע בהתאם לסעיף 29, במקדם 12.5, בהתאם לסעיף 31(1) של סדרי הדין. לפיכך, הסכום הסופי של המענק הוא 49,375.00 פרנקים שוויצרים.

חלוקת המענק

בהתאם לסעיף 26 של סדרי הדין, במקרים בהם לא ניתן לקבוע במדויק את זהותו של בעל החשבון בשל המידע המוגבל הנמצא ברשומות הבנק, ובמקרה בו מספר תובעים בלתי קשורים הוכיחו קשר סביר לאדם בעל שם זהה לשמו של בעל החשבון, יעניק ה- CRT את החלק היחסי מן הסכום המלא שבחשבון לכל תובע או לכל קבוצה של תובעים אשר היו זכאים לו על פי סדרי דין אלה לולא היה המידע ברשומות הבנק כה מוגבל. במקרה הנוכחי, כל תובעת הוכיחה קשר סביר לאדם בעל שם זהה לשמו של בעל החשבון. לכן, התובעת (שם חסוי 1) זכאית לקבל חצי מהסכום הכולל של המענק, והתובעת (שם חסוי 2) זכאית לקבל חצי מהסכום הכולל של המענק.

הקף המענק

תשומת לב התובעות לכך, כי בהתאם לסעיף 20 של סדרי הדין, ה- CRT ימשיך ויחקור בנוגע לתביעותיהן כדי לקבוע אם קיימים חשבונות בנק נוספים בשוויץ שביכולתן לתבוע. חקירה זו כוללת חיפוש בבסיס הנתונים של כלל החשבונות (המכיל רשומות אודות 4.1 מיליון חשבונות בנק שוויצרים מן השנים 1933 עד 1945).

אישור המענק

ה-CRT מאשר מענק זה לצורך אישורו של בית המשפט ותשלום על ידי הממונים המיוחדים.

Claims Resolution Tribunal
30 דצמבר 2004